

Tórshavn 30. juni 2023

Glasir ønsker hermed at deltage i projekt NORDUNG.

Glasir har siden 2018 tilbudt alle ungdomsuddannelserne i Tórshavn og omegn, HF, tekniske uddannelser, handelsskole og gymnasium under samme tag. Og interessen for nordisk og internationalt samarbejde har altid været en livsbetingelse for ungdomsuddannelserne på Færøerne, der naturligvis er forholdsvis isoleret geografisk. En forholdsvis stor del af de unge tager deres uddannelse i udlandet, i Danmark, norden og den øvrige verden, selv om dele af de højere uddannelser er godt med på Færøerne efterhånden.

Den mest benyttede samarbejdsplatform hidtil har været Nordplus, hvor fokus er på lærer- og elevudveksling med en overordnet nordisk vinkel. Og der opleves en stor interesse for vores samarbejde udefra. Vi får mange skolebesøg fra de øvrige nordiske lande, både som nævnt i nordplus regi, men også i form af lærer ekskursioner fra andre skoler, hvor omfattende faglig udveksling foregår. De seneste år, har det overordnede tema været verdensmålene, hvor man gennem udveksling, praktik og teoretiske præstationer, er blevet klogere både fagligt og socialt.

Nedenfor nævner vi 3 forskellige forslag til projekter, som kan bliver sat i gang i august 2023.

1. Bæredygtig økologisk økonomi

Nøgleord:

- Biofysisk økonomi
- Bæredygtig dannelse
- Eksternaliteter
- Naturøkonomi
- Suboptimering
- Tragedy of the commons
- Økologisk økonomi

I den 3-årige hhx underviser vi i international økonomi niveau B og i to af studieretningerne også niveau A. Og i det almene gymnasium underviser vi i samfundsfag op til A niveau på enkelte studieretninger.

Traditionel økonomisk teori – klassisk og neoklassisk – tager ikke højde for, at naturressourcer er knappe, og heller ikke, at produktion og forbrug fører til klimaændringer og katastrofer. Derfor er det vigtigt, at vi tager virkeligheden med i undervisningen, og ikke kun underviser efter lærebøger. Her kan nævnes, at en lang række af nobelpristagere i økonomi siden 1998 har grundlæggende gjort op med den konventionelle visdom i faget.

En anden vinkel på problemet er de såkaldte eksternaliteter i økonomi – positive og negative. Dette gælder for eksempel, når flere lande har adgang til den samme fiskebestand, der krydser fiskerigrænserne mellem landene. Her forsøger man at få fiskeriaftaler mellem landene, men hvis det ikke lykkes, og hvert land især tilegner sig selv kvoter, er der tale om suboptimering, som i længden til skade for alle – mere eller mindre.

Vi forestiller os, at to klasser arbejder med de nævnte problemstillinger: enten to hhx-klasser eller en hhx-klasse og en stx-klasse. Det bliver så de implicerede lærere, der bestemmer selve indholdet sammen med eleverne.

Kilder:

- Hall and Klitgaard. THE NEED FOR A NEW, BIOPHYSICAL-BASED PARADIGM IN ECONOMICS FOR THE SECOND HALF OF THE AGE OF OIL. International Journal of Transdisciplinary Research Vol. 1, No. 1, 2006.
- Jesper Løvenbald Hansen. Økonomer er nødt til at tage skyklapperne af og se det fulde billede. Information 21. juni 2017.
- Lone Belling og Leif Frandsen. Bæredygtig dannelse, Dafolo 2017.

2. Romeo og Julia.

Glafir og ungdomsuddannelserne, har de seneste 20 år fokuseret på performative projekter, som ligger udenfor skolens almindelige og lovpligtige curriculum. Hvert andet år har Glafir opført klassiske musicaler, hvor libretto og sange er oversat til færøsk, samt nyskrevne færøske værker – både tekst og musik. Det er elever som er skuespillere og sangere. De bliver udvalgt ved optagelsesprøver. Almindeligvis har vi mellem 14 og 25 forestillinger og spiller for 5000-10000 publikum, alt efter hvor populær og vellykket forestillingen er.

Vi har fokuseret på musical og teater på grund af at de omfatter flere (alle) kunstarter, hvor principielt alle skolens uddannelser har mulighed for at deltage. De kreative og performative fag har stor betydning for skolen som helhed, og projektet implicerer også håndværksfagene, hår, stil og kreativt design. Men der er tale om semiprofessionelle produktioner som står i direkte forbindelse med flere instanser udenfor skolen. Den tekniske og performative ledelse bliver udført af professionelle koreografer, instruktører, forfattere, komponister og lydfolk.

Læringsmål og tanken med projektet er, at give deltagende elever og studerende en direkte, og umaskeret oplevelse af de performative kunster, hvor det at træde i karakter og

præstere godt kan (helst skal) koste noget. Og vi har også blik for hvorledes faglighed og kompetencer kan opgraderes hos de lærere og fag som deltager.

Romeo og Julie har, efter planen, premiere den 17. februar 2024. Der bliver holdt optagelsesprøver for elever og studerende hvor der udvælges en gruppe på 25-30 til scenen. Udover de unge bliver 4 professionelle ansat som skuespillere. Men det er sædvanen, at samtlige skolens fag, som kan se sig selv i projektet, går i gang med at arbejde med temaer, tekst og drama, allerede ved begyndelsen af skoleåret 23-24.

Nabosprog i norden.

"I alle de nordiske lande skal undervisningen og uddannelsen i skolerne i passende omfang omfatte undervisning i de øvrige nordiske landes, herunder Færøernes, Grønlands og Ålands, sprog, kultur og almindelige samfundsforhold."

-Artikel 8, Helsingfors aftalen (1962)

Dansk indgår i børnenes skema i den færøske folkeskole i 3. klasse, og er et centralt fag i skolen. Ved den færøske reform i 2013 blev dansk A valgfrit i gymnasiet og i dag er vi i en situation, at omkring 1/4 af eleverne vælger dansk (27% af eleverne i skoleåret 2023 og 24% i kommende skoleår 2024). Til gengæld er engelsk krav på B eller A niveau på alle studieretninger i gymnasiet, som for de danske gymnasiale uddannelser.

Men dansk er altid nærværende i det færøske gymnasium, da en stor del af undervisningsmaterialet indenfor de ordinære og almene gymnasiefag er dansk. Så på trods af det forholdsvis lille elevtal, bliver alle gymnasiets elever udsat for at læse dansk på akademisk niveau.

Studieplanerne for færøsk og dansk indeholder et krav om læsning og beskæftigelse med nordiske sprog: islandsk, nynorsk, dansk, svensk og norsk og nordisk. De færøske gymnasieelever er således i en særlig position, og kan blive undervist i nordiske sprog gennem to almene fag i gymnasiet. Denne mulighed ønsker vi at udnytte i forbindelse med NORDUNG.

Vi vil gerne et projekt som omhandler de nordiske sprog - med særligt fokus på nabosprogene svensk, dansk, norsk, islandsk & færøsk.

Ved at opprioritere undervisningen i nabosprog, udvider vi elevernes videnshorisont og deres generelle sproglige kompetencer. Kendskabet til nordens lande, samfund og kulturer opnås gennem læringssituationer, hvor sprog og kommunikation er i centrum. Og succesoplevelser vedr. sprog, kan selvfølgelig også være motiverende for at gå i dybden med andre sprog.

Nabosprog kan, som navnet antyder, opfattes som sprogvarianter over eget sprog. Derfor er sprog møder af stor betydning - at projektet foranstalter sprog møder mellem unge. Tanken bag projektet er, at det klingende sprog sættes i centrum, hvor elevernes samtale- og lyttefærdighed øves. Skolebesøg, ekskursioner og socialisering med andre unge fra norden,

er det optimale, men flersproglige møder kan også foregå gennem skype/teams/zoom. Skolen undersøger i hvor stor udstrækning dette lader sig gøre når projektet er sat i gang.

Undervisningen vil blive foretaget af to lærere på Glasir med fagkombinationen færøsk og dansk, der henholdsvis har et hold i dansk og et hold i færøsk. Det vil sige projektet omfatter omkring 50 elever.

Fohåbentlig har disse skitserede forløb mulighed for at komme i betragtning som NORDPLUS pilotprojekter.

Rektor

Una Joensen

Uddannelsesleder

Olav Absalonsen

Uddannelsesleder

Hans P. Tórgarð

